

Svájci bukta Tízmilliárdok füstöltek el percek alatt menthetetlenül a gátszakadás után

Adóssághegy lett a befektetésből

Gigantikus összegeket veszítettek a magyar befektetők néhány nap alatt a svájci frank brutális megerősödése miatt. A veszteséget zömével olyan ügyfelek könyvelhetik el, akik nem is spekuláltak semmire, csak profikra bízta a pénzüket.

F. Szabó Emese

Szerény becsléssel is 30-35 milliárd forintot is bukhattak a magyar befektetők a múlt heti árfolyamgyengülés miatt – derül ki a Blochamps Capital számításából. Múlt csütörtökön a svájci jegybank váratlanul eltörölte az euróval szemben 1,20-nál felállított árfolyamkorlátját, aminek hatására a frank riasztó módon erősödni kezdett. Ezt megelőzően a frank-euró árfolyam három éven át, amikor a frankot az euróhoz kötötte a svájci jegybank, szinte változatlan volt. Tudni lehetett, hogy egy euró sosem ér kevesebbet 1,20 franknál. A brókercégek és más befektetők így biztosra vehették, hogy ezt semmilyen spekuláció nem fogja áttörni, és e fal nyújtotta biztonságban kezdtek el devizaügyleteket kötni. Ez persze sokat nem hozott a konyhára, hiszen az árfolyam csak rezdült, egy-egy ügyleten filléreket lehetett csak nyerni. Hogy ezt a hozamot feljebb tornásszák, úgynevezett tőkeáttételeket alkalmaztak a befektetők. Mint egy csigasornál: ugyanaz a mozgás a tőkeáttétel, illetve csiga-

Gátszakadás után. A befektetők a pénzüket, a Svájci Nemzeti Bank vezetése a hitelességét veszítette el csütörtökön FOTÓ: REUTERS – ARND WIEGMANN

sor végén sokkal nagyobb elmozdulást eredményezett. Így a pár cent hozam azonnal tíz centeket érhetett – ami ezereurós befektetéssel számolva már jelentős tétel.

Ezt az idilli állapotot számolta fel egyetlen jól elhelyezett mélyütéssel a svájci jegybank. A védőfal kidőlt így a befektetések mögül, a frank 1,20-as szint alá került, brutális erősödést mutatva. A szakadás egy cunami sebességével érkezett, s akinek a befektetése eddig abból termelt profitot, hogy a frank sosem lesz túl erős, rögtön „bukóba” fordult. A lejtőn már nem volt megállás. A piac teljesen lefa-

gyott, nem lehetett semmilyen ügyletet kötni. Meg kellett várni, míg megnyugszik az árfolyam, ez végül az 1,20-as árfolyamhoz képest 0,9 környékén történt meg, vagyis száz euróért percek alatt 120 frank helyett már csak kevesebb mint 90-et kellett adni, jobb esetben százat. Egy befektető ebben a viharban az árfolyam húszszázalékos elmozdulásánál a pénze ötödét veszítette el. Ám ha tőkeáttétellel dolgozott, akkor a veszteség még nagyobb lett: amennyivel növeli az áttételt a hozamot, annyival tolja meg a veszteséget is. Ez azt jelenti, hogy ötszörös tőkeáttételnél minden befektetését

elbukta, de a devizapiacra jellemzően legalább tíz-hússzoros a tőkeáttét, így nemhogy befektetés nem marad, hanem még adósság is lett.

A brókercégek a becslés szerint 8-10 milliárd forintot füstölhettek el, több száz ügyfelük sajnálatára. Az ügyfelek viszonylag nyugodt szívvel bízzák a pénzüket a szolgáltatókra, hiszen ők ezzel keresik a kenyerüket. A két legnagyobb devizában is utazó bróker, a Buda Cash és az Equilor nem kívánt lapunknak részleteket elmondani, mert jelenleg is zajlik a károk felmérése.

A brókercégek számára roppant kínos az ügy, mivel ezeket a devizaügyleteket szinte mint biztonságos befektetést ajánlották, abban bíztak, hogy a frank árfolyama kötött, így nem történhet semmi rendkívüli. Pedig egy devizaügylet mindig a kockázatos kategóriában van – mondta lapunknak *Karagich István*, a Blochamps Capital ügyvezetője. Arra nyilván nem lehetett számítani, hogy a zuhanás ekkora lesz.

Legrosszabb esetben – a tőkeáttételek miatt – az ügyfelek a befektetett pénzüket többszörösét is elbukhatták, így még tartozhatnak is a brókercégeknek. Ez a tartozás ugyanakkor nem is a brókercégeké, hiszen ezt a pénzt ők is elbukták, nekik is vissza kell fizetniük a maguk tartozását a nemzetközi árjegyzők számára.

Az igazi spekulánsok, akik maguk ügyeskedtek az online felüle-

teken, a becslés szerint kevesebb, mint tízmilliárd forintot veszítettek. Ennek az az oka, hogy ők ezeknek a cégeknek biztosan nem fogják kifizetni a pluszban felmerülő tartozásokat. Maximum a letétbe helyezett pénzüket úszhatott el. Az ilyen online brókercégek váratóan dominóként fognak bedőlni és tűnnek el a piacról. Ez azt is jelenti szélsőséges esetben, hogy ha valaki ilyen cégeknél mégis nyert, az sem feltétlenül kapja meg a pénzt, hiszen a csőd elviszi a bróker cég összes tőkéjét.

Kármentés ezerrel

A hazai befektetők legnagyobb részt a befektetési alapokkal buktak. A legnagyobbat, 18 százalékos az OTP Supra alapja esett, emellett néhány másik is elkönyvelt kisebb-nagyobb veszteséget, így például a Dialóg származtatott alapja. Az alapok, amelyek kifejezetten azoknak való befektetések, akik nem akarnak maguk búvárszkedni összesen 25 milliárd forintot veszítettek pár nap alatt – derül ki a Blochamps Capital becsléséből. A Supra kezelője most próbál kárt menteni, és valamennyit a kezdeti több mint 22 milliárdos bukásból már le tudott dolgozni. Több ezer befektetőről van szó.